Poštnina plačana v gotovini

Cena 1 Din

Mariborski Večernik »JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 221 Maribor, petek 28. septembra 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon: Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vlada proti otvoritvi krize

RADIKALNI POSLANSKI KLUB NAJ OKREPI OMAJANO VUKIČEVIĆEVO POZICIJO V STRANKI.

BEOGRAD, 28. septembra. Za jutri dopoldne je sklicana seja poslanskega kluba radikalne stranke, za katero vlada v vseh političnih krogih veliko zanimanje, ker se domneva, da bo odločilne važnosti za nadaljni razvoj situacije. Dočim naglašajo pristaši glavnega odbora stranke, da bo poslanski klub vzel sklepe širšega glavnega odbora samo na znanje, pa poudarjajo Vukičevićevi pristaši, da ne bodo šli mirno preko natolcevanj glavnega odbora. Zatrjuje se celo, da poslanski klub ne bo priznal izvolitve Ace Stanojevića za predsednika stranke, čeprav je to malo verjetno.

Dr. Korošec in Vukičević sta imela davi dolgotrajno posvetovanje in sta razpravljalo o vprašanju, ali naj vlada vsled stališča širšega glavnega odbora radikalne stranke izvaja konsekvence ali ne. Vukičević je izrazil mnenje, da bi bilo treba pozvati vse poslanske klube vladnih strank, da zavzamejo svoje stališče. Šele, če bi ti klubi odrekli vladi podporo, bi bila izzvana vladna kriza. V radikalnem in demokratskem klubu pa dosedaj še ni takega razpoloženja in zato prevladuje v vladi mišljenje, da je treba z vso intenzivnostjo pripravljati materijal za narodno skupščino.

Federacija balkanskih držav nemogoča

NOVA POTA GRŠKE ZUNANJE POLITIKE. — VENIZELOS NE VERUJE V MOŽNOST FEDERACIJE BALKANSKIH DRŽAV. — VPRAŠANJE PRIJATELJSKE POGODBE Z GRŠKO.

PARIZ, 28. septembra. Grški ministrski predsednik Venizelos je po posetu francoskega zunanjega ministra Brianda, ki mu je razložil značaj italijansko-grške prijateljske pogodbe, sprejel novinarje in jim dal zanimive izjave o raznih važnih balkanskih vprašanjih.

Na vprašanje, ali je tudi on za balkanski Locarno in kako si ga zamišlja, je Venizelos odgovoril:

»Jaz sem pristaš balkanskega Locarna in bi tudi želel, da se ustvari, toda le za slučaj, ako bi ta balkanski Locarno predstavljal samo prijateljsko pogodbo med posameznimi državami, ne pa morda zavezniško pogodbo enih proti drugim. Za časa balkanske vojne sem bil pristaš balkanske federacije, toda po obeh balkanskih vojnah in posebno po svetovni vojni pa ne verujem več, da bi se mogla ta ideja še uresničiti. To je politika bodočnosti in zato je bolje, da prepustimo novim generacijam, da one rešijo to nalogo.«

Na vprašanje, kakšni so odnošaji Grške napram Turčiji, je Venizelos odvrnil:

»S Turčijo želimo živeti v prijateljstvu. Naš zgodovinski proces s Turčijo je dovršen. Bili smo v Mali Aziji, vendar nočemo tam ničesar več iskati. To sem o priliki zadnje volilne borbe povedal tudi grškim beguncem iz Male Azije.«

Na pripombo novinarjev, da ima tudi Jugoslavija prijateljsko pogodbo z Italijo, ki pa kljub temu nadaljuje z raznarodovanjem slovanske manjšine, je Venizelos izjavil:

»Res je, vi imate prijateljsko pogodbo z Italijo, toda vaši odnošaji napram Italiji so bili vedno težki, ker je pogodba ostala samo pri mrtvih besedah. Jugoslovansko-italijanski odnošaji niso bili nikdar posebno solidni.«

O smernicah svoje zunanje politike pa se je izrazil Venizelos sledeče:

»Slično pogodbo, kakor z Italijo, smo pripravljeni skleniti tudi z ostalimi sosednimi državami in celo z Bolgarsko. Z Italijo smo sklenili najprej prijateljsko pogodbo zato, ker je ona naša sosedna sredozemska velevlast. Prišel sem v Pariz, da raztolmačim smisel te pogodbe, da je ne bi napačno razumeli. V nedeljo odpotujem v isto svrho še v London, v sredo pa odidem v Beograd. Za sklenitev prijateljske in arbitražne pogodbe med Jugoslavijo in Grško obstoja žalibog precejšnje težkoče. Upam pa, da bodo v Beogradu ustvarjene glavne linije tega sporazuma. Ako se zedinimo na teh linijah, potem je pričakovati, da bo prijateljska pogodba med Grško in Jugoslavijo podpisana tekom enega meseca.

V zavezniški pogodbi iz l. 1913 s Srbijo smo tedanji Srbiji obljubili trgovinski izhod na Solun. Pripravljeni smo držati to obljubo; toda največje ovire so ravno v tolmačenju te obljube.

Tudi Bolgarski smo pripravljeni dati izhod na Solun, ne pa na Dedeagač, ker je ta luka za Bolgarsko brez interesa. Treba bi jo bilo namreč šele zgraditi in preurediti, kar pa je draga stvar.

Fašistovsko vohunsko gnezdo v Švici

ITALIJA SPLOH NE ODGOVARJA NA PROTESTNE NOTE ŠVICARSKE VLADE PROTI FAŠISTIČNI ŠPIJONAŽI V ŠVICI.

BERN, 28. septembra. Včeraj popoldne je švicarski parlament razpravljal o interpelaciji glede aretacije bivšega tiskovnega šefa italijanskega zunanjega ministrstva Rossija, ki je užival gostoljublje Švice in so ga italijanski vohuni izvabili na italijansko mejo, kjer je bil potem aretiran. V zvezi s to aretacijo je bila namreč odkrita tudi velika fašistovska vohunska organizacija v Švici. Interpelanti so zahtevali zadoščenje za kršitev suverenitete Švice in garancije, da bo vlada storila vse, da prepreči nadaljni obstoj nedovoljene organizacije italijanskih vohunov. Socijalisti zahtevajo celo odstop zveznega predsednika Motte.

V odgovoru na interpelacijo je presednik Motta naglašal, da je švicarska vlada takoj, ko so prišle oblasti na sled italijanskim mahinacijam, nastopila odločno in poslala italijanski vladi protestno noto, na katero pa še do danes ni dobila odgovora. Švica je doslej vsako pritožbo tujih držav lojalno preiskala in vedno storila vse, da ohrani dobre odnošaje napram drugim državam. Zato upravičeno pričakuje, da bo na enak način postopala tudi italijanska vlada. Parlament naj radi tega počaka do končne rešitve te afere in šele nato zavzame svoje stališče. Sicer pa bo švicarska vlada na vsak način vedno in z vsemi sredstvi ščitila interese Švice.

„Zeppelinov" srednjeevropski polet

FRIEDRICHSHAFEN, 28. septembra Davi ob 7. je »Zeppelin« startal k takozvanemu srednjeevropskemu poletu. V zrakoplovu je tudi predsednik nemškega državnega zbora, Loebe. Za časa starta je bilo precej neugodno vreme ter je pihal močen veter. Začelo je tudi deževati. Ob 8. zjutraj je zrakoplov krožil nad Münchenom, nakar je krenil preko Rosenheima proti Solnogradu in Dunaju.

Uboj v Polani.

Iz okolice nižje Maribora je zopet kandidat za porotno razpravo. Zopet divjaški uboj! V sredo popoldne je bil v Polani, občina Ranče posestnik Franc Šoba iz Slivnice kakor kak blazni amoktekač. Ob štirih je z nožem zabodel v lice 23 letnega dninarja Antona Žigarta iz Reke na Pohorju ter ga težje ranil. Par ur pozneje si je pa izbral drugo žrtev in sicer 28 letnega dninarja Jožefa Žnidarka iz Spodnjih Hoč. Na glavi mu je prizadel smrtno rano z nožem. Žnidarko se je takoj zgrudil. Zvečer so ga vsega oblitega s krvjo pripeljali v Maribor v bolnišnico, kjer je proti jutru umrl v nezavesti. V bolnišnici je tudi prva žrtev ubijalca ranjeni Anton Žigart.

Poskušen beg.

Policija razkriva večjo sleparsko afero, ki ima več akterjev. Eden od teh je včeraj, ko je bil priveden iz policijskega zapora in je v prvem nadstropju policijskega komisarijata med drugimi aretiranci čakal na zaslišanje, poskusil svojo srečo z begom. Izmuznil se je iz sobe na hodnik in ni ga bilo več. Takoj so telefonirali na vse strani. Mož je prišel do Pesnice in tam je še povpraševal, če je na kolodvoru kak orožnik Ko so mu povedali, da je, se je zopet vrnil. Ponoči so ga prijeli v mestu in z njim vred še nekega drugega iskanega ptička. —

Zaprta ulica.

Grajska ulica je radi gradbe nove kavarne za vozila vseh vrst in seveda tudi za kolesarje zaprta. Včeraj je malo manjkalo, da se ni ponesrečil neki kolesar, ki je hotel po vsej sili ravno skozi to ulico. Stražniki so dobili nalog, da prijavljajo kolesarje, ki silijo ravno v zaprte ulice. —

Koncert vojaške godbe

se bo vršil v nedeljo 30. septembra od 10.30—12. na Trgu Svobode povodom popoldanske sokolske tombole. Vstopnine ni. Istotam se dobivajo tombolske tablice. —

Podružnica SPD Mežica-Černa

obvešča vse planince in prijatelje planin Pece, da bo zatvoritev njene koče na »Peci« dne 30. septembra. Ob priliki zatvoritve bo trgatev s prosto zabavo, katere dobiček gre za kočo. Opozarjamo zamudnike Pece, da ne pozabijo na ta dan, ter nas obiščejo. Poznejšim obiskovalcem bo ključ od koče na razpolago v Mežici, Žerjavu in Černi. Imena shranitelev ključev objavimo pozneje. —

Pogled na pozorišče katastrofe v Melilli

VSE RAZDEJANO DALEČ NAOKROG. — ŠTEVILO ŽRTEV ŠE VEDNO NI DOGNANO. — TEŽKOČE REŠEVALNE AKCIJE.

MELILLA, 28. septembra. Škoda, ki jo je povzročila eksplozija v trdnjavi Cabrerizas, je naravnost ogromna. Poslopje, kjer je bilo skladišče municije, je popolnoma izginilo. Močno so poškodovana tudi ostala poslopja, ki spadajo k utrdbi. Preiskava je ugotovila, da je bilo v skladišču 20.000 ton razstrelilnih snovi. Reševalna akcija je zelo težavna, ker ni dovolj prevoznih sredstev, da bi odstranili ruševine, ki pokrivajo okolico. Ker je poškodovana tudi električna centrala, je reševalna akcija ponoči nemogoča. Število smrtnih žrtev še vedno ni ugotovljeno. Vlada je nakazala za prvo pomoč rodbinam ponesrečencev 25 tisoč peset.

Šele sedaj se vidi, kako strašen je bil učinek eksplozije. Čeprav je bilo municijsko skladišče oddaljeno skoro dva in pol kilometra od mesta, je bil zračni pritisk tako močan, da ni ostala v Melilli niti ena šipa cela. Pritisk je bil tako silen, da je iztrgal skoro vrata in porušil v mestu vse dimnike. V neposredni okolici skladišča pa ni ostal niti kamen na kamnu. Najhujše je prizadeto predmestje ob pristanišču, kjer prebiva okrog 2000 ljudi. Tu so porušene vse hiše. Prebivalce, ki se rekrutirajo večinoma iz delavskih krogov, je presenetila eksplozija v spanju in so bili vsi zasuti pod razvalinami. Po čudnem naključju pa je ravno tu najmanj žrtev. Izpod razvalin so potegnili namreč 3 mrtve, vsi ostali pa so bili še pri življenju.

Grozen učinek je imela eksplozija v barakah, ki so bile razmeščene v okolici municijskega skladišča in v katerih so bili nastanjeni vojaški oddelki domačinov. Del teh barak je kamenje popolnoma zasulo in šele po 36urnem napornem delu so mogli rešiti zasute vojake. Pri reševalnih delih pa je bilo 15 vojakov ubitih in več ranjenih. V strahu pred nadaljnimi eksplozijami so vojaki večinoma pobegnili, ostali pa se nočejo vrniti več niti v barake niti v trdnjavo. Na zahtevo meščanstva so morale vojaške oblasti odstraniti iz trdnjave tudi ostala municijska skladišča, kjer je shranjenih še 30.000 kg najnevarnejših razstrelilnih sredstev. O vojakih, ki so bili za časa nesreče pri skladišču na straži ali v neposredni bližini, ni nobenega sledu. Skoro gotovo jih je eksplozija popolnoma razstrgala.

Po najnovejših vesteh je bilo pri eksploziji ubitih najmanj 100, ranjenih pa 263 oseb.

Naš izseljeniški problem

ALI VRŠE NAŠE DRŽAVNE IN SAMOUPRAVNE OBLASTI V IZSELJENIŠKEM VPRAŠANJU SVOJO DOLŽNOST?

Skoro neopažena je šla minole dni mimo nas vest, da je češkoslovaška vlada sklicala od 16. do 23. tm. v Bratislavo anketo, ki se je pečala z izseljeniškim problemom zlasti Slovaške, odkoder se še vedno izseljuje velik del naroda. Anketa se je bavila predvsem z mnogimi vprašanji, kako bi se potom povečanja kmetijske produkcije in industrije dalo omejiti izseljevanje. Ker pa so si udeleženci ankete bili svestni, da popolnoma ustaviti izseljevanja ne bo nikdar mogoče, so se bavili zlasti tudi s tem vprašanjem, kako bi se izseljence čim najbolj zaščitilo, zlasti pa tudi vse nove izseljence obvarovalo pred milijonskimi škodami, ki jih utrpe radi neinformiranosti o položaju v posameznih državah, kamor se izseljujejo.

Videti je torej, da češkoslovaška država posveča izseljeniškemu problemu veliko pozornost, ker dobro ve, da je od tega odvisna usoda sto- in stotisočev njenih državljanov v tujini, katerih nešteti se bodo prejalislej zopet vrnili v svojo domovino.

In mi? Kako se skrbi v naši državi za usodo milijonov naših sonarodnjakov v tujini? Evo najprej nekoliko bilance in statistike, ki naj pokaže, kako ogromnega gospodarskega pomena je za nas izseljeniško vprašanje:

Po uradni statistiki generalnega izseljeniškega komisarijata v Zagrebu je v l. 1927 prišlo v našo državo skupno 16,647.752 dolarjev ali 932 milijonov, torej skoro blizu milijarda dinarjev izseljeniškega denarja, iz države pa je šlo v istem času potom izseljeniškega prometa 2,123.677 dolarjev, tako da znaša »čisti dobiček« za nas krog 714 milijonov dinarjev. To je gotovo važna pomoč, ki jo dajejo izseljenci svoji domovini ali, kakor oni pravijo, svojemu »staremu kraju«, in ki igra v naši plačilni bilanci gotovo veliko vlogo. Na ta način priteka letno krog 70 milijonov zlatih dinarjev v našo državo. Največji del (11 in pol milijona dolarjev) je prišel lani iz Amerike.

Iz prejšnjih statistik je tudi znano, da je n. pr. v letu 1926 pettisoč naših izseljencev za prevoz v Kanado plačalo milijon dolarjev (5.000 × 200 dolarjev), torej krog 60 milijonov dinarjev. Konstatirano je, da bi se s to svoto dalo v južni Srbiji ali drugje v državi naseliti dvakrat toliko ljudi.

Iz teh kratkih podatkov sledi, da je dolžnost naše državne uprave in nas vseh na eni strani ta, da bi se končno pristopilo sistematičnemu delu za naseljevanje ljudstva v onih delih države, kjer je za to še nepregledna možnost, in da na drugi strani našim izseljencem v tujini posvečamo vso pozornost.

Imamo ministrstvo za socialno politiko, ki bi se naj bavilo s tem problemom. Tam se žal ne posveča vprašanju potrebna pažnja. V Zagrebu imamo izseljeniški komisarijat, ki pa tudi še ni tako organiziran, da bi mogel sistematično obvladati ves ogromni materijal, dasi mu ne gre odrekati dobre volje in zaslug. To da vse to je le kakor kapljica v morje ogromnega kompleksa izseljeniškega problema.

Naši izseljenci sami doma in v tujini so začutili že davno potrebo, da posežejo vmes in da si ustvarijo podlago za sistematično akcijo v svrho ureditve izseljeniške službe. Ustanovili so si v Zagrebu »Savez organizacija izseljenika«, ki ima nalogo, da predvsem ljudi točno informira o položaju v posameznih tujih državah, da jim daje navodila glede izseljevanja, da jih ščiti pred izkoriščanjem brezvestnih agentov in špekulantov, da vzdržuje zveze z izseljenci v tujini, da daje nasvete in navodila povratnikom itd. Savez izdaja tudi svoje glasilo »Novi iseljenik«, ki prinaša vseskozi aktualne in zanimive članke, navodila in podobno. Oblastni odbori v Zagrebu, Splitu, Bihaču in še nekateri so takoj uvideli važnost te akcije ter so jo podprli z znatnimi finančnimi sredstvi. Tako je zagrebški oblastni odbor — še svoj čas na predlog pokojnega Radića — na svoje stroške za vse občine v svojem področju naročil gori navedeni časopis. Naš današnji reakcijonarni režim pa je šel tako daleč, da je v zadnjem državnem proračunu črtal postavko »izseljeniška služba v inozemstvu«. Dokaz, kako globoko nepojmovanje perečih socialnih in gospodarskih vprašanj vlada v krogih današnjih režimskih strank.

V tujini, zlasti v Ameriki, so se naši izseljenci ustanovili nebroj organizacij, slovenskih, hrvatskih in srbskih. Baš letos slavi 20-letnico obstojo ena izmed teh organizacij, »Slovenska svobodomiselna podporna zveza« v Chicagu. Koncem minolega leta je štela zveza 208 odsekov s 6998 odraslimi člani in 3227 člani podmladka. Imovina organizacije je znašala lani 452.530 dolarjev za zavarovanje starejših in 26.224 dolarjev za zavarovanje mlajših članov.

Računa o izseljencih voditi bi morale zlasti lokalne državne in samoupravne oblasti. Toda niti pri velikih županih niti pri oblastnih odborih v naši Sloveniji ne dobite danes podatkov. Dasi imajo svoje referente za tozadevna vprašanja, ne moreš danes n. pr. pri velikem županstvu v Mariboru zvedeti, koliko je iz mariborske oblasti izseljencev sploh, koliko jih je v posameznih tujih državah, koliko se jih je iz oblastev izselilo lani, koliko dosedaj letos itd.

Oblastni odbor mariborske oblasti je sicer v zadnjem zasedanju oblastne skupščine predložil nekak osnutek uredbe o ustanovitvi skupnega izseljeniškega urada za mariborsko in ljubljansko oblast. Takšno naredbo je menda že ljubljanska oblastna skupščina sprejela. Izkazalo pa se je, da je uredba na naglo roko skrpucana, znamenje, kako neresno jemljejo gospodje taka pereča in važna vprašanja. Razprava o osnutku je bila odložena. Po tej uredbi bi obe slovenski oblasti ustanovili skupen izseljeniški urad s sedežem v Ljubljani, ki bi imel namen, dajati pojasnila izseljencem in povratnikom, voditi seznam izseljencev iz obeh oblasti in vzdrževati z njimi kulturne in gospodarske stike, zbirati podatke o gospodarskih in delavskih razmerah v vseh krajih oblastne emigracije, izdajati potom časopisov in letakov o tem poročila in interesentom informacije, prirejati poučna predavanja o izseljevanju, pospeševati kolonizacijo v južnih krajih države, ustanoviti izseljeniški dom v Ljubljani itd.

Lep program, žal s priukusom, da bi naj tudi ta organizacija služila, kakor vse, kar delata slovenska oblastna odbora, propagandi za SLS. Zdi se, da so gospodje začutili, da bi to vendarle ne šla tako gladko, zato se jim z uredbo naenkrat ni več mudilo. In vendar bodo morale naše samouprave vprašanje naše emigracije z vso resnostjo vzeti v roke, seveda brez kakšnih zakulisnih strankarskih tendenc.

Javna zahvala!

Podpisana se tem potom prav iskreno zahvaljujem velecenjenemu gosp. Dr. J. Benčanu, špecialistu za ženske bolezni in primariju ginekološkega oddelka splošne bolnice v Mariboru, za spretno izvršitev izredno težke in prav dobro mu uspele operacije ter za vso izredno požrtvovalnost, trud in skrb, katero mi je izkazal tekom mojega bivanja na njegovem oddelku. — Marija Gajšek, vdova šolskega ravnatelja. 1827

Odsekani prst.

28letni Doroteji Koren, kuharici v restavraciji »Janje« v Zagrebu, rodom Slovenki, se je pripetil včeraj sledeči dogodek. Ko je ona rezala zelenjavo v kuhinji, je njena tovarišica, služkinja Milka Savić, brisala z neko zamazano cunjo zid, tako da je prah padel v juho, ki je bila na mizi, kjer je ona pripravljala zelenjavo. To je Korenovo tako razkačilo, da je zamahnila z nožem proti roki Savičeve in ji pri tem celo odsekala prst. — Ranjenki so sicer v bolnici takoj obvezali prst, obenem pa ji tudi sporočili, da ji bo najbrže odpadel. Proti kuharici, ki ne seka samo zrezke ampak tudi prste služkinj, pa je uvedeno sodno postopanje. —

Mariborski in dnevni drobiž

Oblastni odbor

mariborski je na svoji poslednji seji sklenil preložiti okrajno cesto v Rogaški Slatini izven zdravilišča samega. — Razen nove stavbe za stanovanja gostov bodo v Dobrni razširili tudi kopališče in podvojili število kabin. — Dovoljen je bil kredit 25.000 Din za gradnjo ceste Središče—Stara gora. — Dne 1. oktobra se na novo razvrstijo posamezni oddelki oblastnega osrednjega urada v Vrazovi ulici. V povečano in prenovljeno zgradbo na dvorišču oblastne palače se vselijo gradbeni, zdravstveni in kmetijski oddelek. —

Nove zgradbe in preureditve.

Sinoči so bila na seji mestnega sveta izdana sledeča gradbena dovoljenja: Guzel, preureditev hiše na Aleksandrovi c. poleg hotela »Meran«. Lužar, vila na Joštovem posestvu; stavbenik Živic, razširjenje pisarniških prostorov v Vrbanovi ulici; Prašelj, preureditev hiše Koroška cesta št. 63 in Šerec preureditev gostilniških prostorov. — Vidi se, da z bližanjem zime prenehava gradbena delavnost. —

Nepotrebne nesreče v lovskem času.

Ponovno se čujejo pritožbe od strani lovcev in lovskih zakupnikov nad nerazumljivim obnašanjem kmečkega prebivalstva, osobito v zgodnji lovski sezoni, ko stoji še na polju koruza, fižol, ajda in krompir. Lovci sicer hodijo redoma le ob nedeljah na lov in le izjemoma ob delavnikih in bi vsakdo sklepal, da kmet ob nedeljah počiva, kar pa nikakor ne odgovarja dejstvu, saj je vendar seljak v pozni jeseni vsled preobilice dela na polju primoran, da porabi vsako uro, ki mu jo dovoljuje vreme, in tudi v nedeljo popoldne, da opravi čim prej in čim več more opraviti. Ni pa tudi zameriti lovcu, da se poda izjemoma tudi med tednom v lovišče, saj mu v kratki lovni dobi dež in slabo vreme sploh marsikatero nedeljo ne dovoli, da izvršuje lov, ki ga stane v mnogih slučajih težke tisočake na leto. Iz tega razloga torej nikakih očitkov ne proti enemu, ne proti drugemu, pač skromno prošnjo do kmeta, posebno na ženske, naj se pri približevanju lovca ne poskrijejo v koruzo, pač pa se nasprotno pokažejo in oglase, da se ne zgodi nesreča, ki je do skrajnosti neprijetna eni in drugi stranki. —

Oddelek finančne kontrole Maribor I.

in sreska uprava finančne kontrole Maribor sta se z današnjim dnem preselila iz dosedanjih prostorov na Slomškovem trgu v državno hišo v Krekovi ulici 8 pritličje. Poslovanje v novih prostorih se prične v soboto. —

Pozabljeni.

Pišejo nam: Letos poteče 10 let, odkar smo osvobodili Maribor in se ujedinili v državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Kakor se govori, se bodo pri tej priliki 1. decembra izvršila številna odlikovanja zaslužnih mož, menda v prvi vrsti gotovih duhovnikov. Čast komur čast, priznanje vsakomur, kdor je bil o pravem času na pravem mestu. Nehote pa se pri tej priliki spominjam posebno izredne požrtvovalnosti poštnih in brzojavnih uslužbencev, posebno onih na kolodvorski pošti pod vodstvom g. Novaka. Ko so tedaj uslužbenci nemške narodnosti zapustili svoja službena mesta in stopili v stavko, so se vsi Slovenci, čeprav so bili službe prosti ali morda celo bolni, takoj prostovoljno priglasili za službo. Vsak uslužbenec je tedaj gotovo delal vsaj za tri moči, ne meneč se za grožnje naših narodnih nasprotnikov. Le njihovi skrajni požrtvovalnosti se je zahvaliti, da se je vršil tedaj poštni promet redno in brezhibno. Takratna narodna vlada v Ljubljani je obljubila, da bodo za to posebej nagrajeni, ostalo pa je seveda samo pri besedah. Čim so se razmere nekoliko izboljšale, so ostali ti tihi delavci pozabljeni. Naj bi se jih spomnili vsaj sedaj ob desetletnici ujedinjenja. —

Samouprava,

uradno glasilo ljubljanske in mariborske oblasti, prinaša v dvojni številki za avgust in september nove predpise o posesti in nošenju orožja, važne določbe finančnega zakona za leto 1928-29 za občine in druge samoupravne edinice ter razna vprašanja in odgovore. —

Nevaren gost iz Trsta

Včeraj so stražniki v neki predmestni gostilni prijeli sumljivega moža, ki se je izkazal za Tržačana Antona Freno, rojenega l. 1876. Mož je izpovedal, da je že sredi avgusta brez dokumentov blizu Reke prekoračil državno mejo in da se je doslej potikal po Hrvaškem. Čemu in kedaj je prišel v Maribor, še ni dognano.

Freno je težka in važna številka zločinsekga sveta v Trstu. Pred dobrimi dvajsetimi leti je bil obsojen na smrt, ker je zavratno umoril policijskega stražnika. Smrtna kazen je bila spremenjena v dosmrtno ječo, pozneje je bil pa pomiloščen na 18 let in je večino te kazni odslužil v mariborski kaznilnici. Njegova žrtev je bil stražnik Negode, močan in dober človek, ki je ravno vsled svoje spretnosti in vestnosti dobil službo v najnevarnejših rajonih starega mesta. Neke noči je bilo več težkih zločinskih tipov v neki ozki ulici in stražnik Negodé jih je hotel zajeti na ta način, da bi s svojim tovarišem ulico od obeh krajev zaprl. Ko je tovariš od svoje strani prišel v ulico, so se zločinci že razgubili, ob nasprotnem vogalu ulice je pa ležal stražnik Negodé v veliki mlaki krvi — mrtev. Orjaški mož je bil od zadaj zaboden s — pilo. Kot morilca so izsledili tedaj še mladega, a že zelo nevarnega Antona Freno. Umorjeni stražnik je bil zelo priljubljen in bi bili ljudje morilca linčali, če bi ga bili dobili.

Po dolgih letih se je Freno iz kaznilnice vrnil zopet v temno zločinsko življenje in gotovo je še marsikaj »skuhal« v Trstu, predno jo je ubral preko naše meje. Pri njem so našli sedaj italijansko pismo, polno psovk na tržaške oblasti Moža so dali seveda pod ključ, ker je skrajno nevaren. —

Prenos kosti srbskih vojakov, umrlih na Češkem.

Zemske ostanke srbskih vojakov, ki so v svetovni vojni umrli v bolnici v Moravski Budovi, bodo 5. oktobra v navzočnosti zastopnika češkoslovaškega vojnega ministrst. izkopali in na stroške češkoslovaške vlade prepeljali v njihovo domovino. —

Ljudska univerza. Tečaji za kitaro.

S 1. oktobrom se isti spet otvorijo. Imajo namen, pospeševati gojitev domače glasbe v najširših krogih in udeleženci se seznanijo z uporabo kitare kot spremljajoč, pa tudi kot samostojen instrument. Pouk se vrši ali posamič ali pa v majhnih skupinah (2—3). Udeleženci lanskih tečajev, ki hočejo pouk nadaljevati, naj se zglase v nedeljo, 30. tm. od 10.—11., novi udeleženci pa od 11.—12. pri podpisanem (Krekova ulica 14, II nadst.). — Druzovič. —

Velika vinska trgatev.

Pevski odsek osrednjega društva nižjih poštnih in brzojavnih uslužbencev v Mariboru priredi v nedeljo dne 7. oktobra v restavraciji »Dravograd«, Smetanova ulica št. 54 veliko vinsko trgatev. — Spored: Petje, godba, vinska trgatev, ples in druge šaljive igre. Vstopnina prosta. —

Spominska proslava prebitja solunske fronte.

Dne 8. oktobra bo svečano blagodarjenje na malem vojaškem vežbališču pri magdalenskem parku, katerega se udeleže vojska, vsi državni uradi, šolska mladina, društva itd. Pričakujemo, da se tudi prebivalstvo mesta Maribora udeleži v častnem številu te izredne svečanosti. Istočasno javljamo, da se bo vršila dne 7. oktobra ob 20. uri v veliki dvorani Uniona kratka svečana akademija, potem elitni ples. — 1826

Krčevina.

Pevsko društvo »Luna« priredi v soboto 29. t. m. ob 7. zvečer v gostilni Wombek (Taferna) trgatveno veselico s petjem, z godbo, s plesom in s konfetij. Vstopnina 4 Din. Vabi odbor. — 1812

Orjuna Maribor

poziva svoje članstvo, da se v čimvečjem številu udeleži proslave proboja solunske fronte dne 6., 7. in 8. oktobra. Natančnejše informacije radi proste vožnje itd. vsak dan v tajništvu od 17.—19. ure. — Odbor. 1824

Požar v gledališčih

DUNAJ — CHICAGO — MADRID. — VARNA IN NEVARNA GLEDALIŠČA.

Panike, ki nepričakovano izbruhnejo med množico, ki se je zbrala radi zabave, so najstrašnejše. Najrazsodnejši, najpogumnejši in najmirnejši ljudje izgubijo tedaj tudi sami glavo, ali si pa ne morejo pomagati v blaznem vrtincu. Grozna katastrofa v madridskem gledališču ima dva v vsakem oziru zelo podobna primera.

Prvi je požar v Ringtheatru na Dunaju 8. decembra 1881. Malo pred sedmo uro zvečer je postala sijajna in razkošna zgradba torišče grozne nesreče gigantskega obsega. Luči so naenkrat ugasnile, siknili so plameni in tam, kjer je velika množica čakala na senzacijo opernega večera, je imela smrt strašno žetev. Štiristopetdeset človeških žrtev je zahtevala ta katastrofa. Mesto je prevzela globoka žalost. Besede tedanjega policijskega prezidenta »Vse je rešeno« so v strašni svoji ironiji postale pregovor.

Listi so dolgo prinašali strašne podrobnosti te nesreče. Hodniki gledališčnega poslopja so bili v popolni temi in kolone ljudi so se valile in vile preko mrtvih, ranjenih, obžganih, pomandranih in onesveščenih. Obupanci so skakali raz galeri in daleč so orili najstrašnejši kriki groze in bolečin.

Dne 31. decembra 1903 ja pa v Chicagu zgorelo gledališče Iroquois. Ta strašna nesreča je ugonobila nad 600 ljudi večinoma žensk in otrok. Ta nesrečni večer je bila v gledališču neka matineja in ogenj je izbruhnil pri drugem dejanju pantomime »Blaubart«. Na klic »ogenj« je nastala strašna panika, ki je v pravem pomenu besede zaprla izhode ter spremenila gledališče v strašno peč. Iz galerij se jih je od več sto rešilo le par. Nesrečni ljudje so ali zgoreli, ali so bili pa zadušeni in pomandrani. Tu so bili kupi mrličev, tam zopet mrliči v večjih pokoncu stoječih gručah. To niso bile po samezne žive baklje, temveč snopiči takih bakelj. Bolnice so se prenapolnile z ranjenci, pogrebni zavodi pa niso mogli zmagati svojega dela.

Iroquois-gledališče je bilo jako moderno. V dvajsetih minutah je gorelo na vseh koncih in krajih. Listi so po katastrofi napadali oblasti, da so premalo gledale, če je stavba na zunaj in znotraj dovolj varna. Gledališče še ni dolgo obratovalo, ko se je dogodila nesreča.

Varnost gledališč? — Poleg teh strašnih in velikih nesreč je bilo še precej manjših gledaliških požarov in izkazalo se je, da se v južnih romanskih gledališčih češče dogajajo nesreče kot pa v severnih. Na jugu se gradijo gledališča s preozkimi in prezavitimi hodniki, med vrstami sedežev se daje premalo prostora, preveč je raznih okraskov in končno se v gledališčih tudi kadi. Kadi se tudi v angleških gledališčih, a tam je drugače uvedeno vse, kar zamore služiti varnosti in preprečiti nesreče. Uporaba lesa in sukna je omejena na minimum, vse je masivno in prostorno. Med sedeži je toliko prostora, da si človek nevarne gneče ne more predstavljati, hodniki so široki in ravni, izhodi so tudi veljki in mnogoštevilni in tako se v takih gledališčih ni bati velike panike in ovir rešilne akcije ob nepričakovanih nesrečah.

Silen plen v mlekarni

O napadih in vlomih v mlekarne in podobna podjetja se čuje vrlo redko, zlasti v naših krajih. Kaj drugega je seveda z velemlekarnami v Ameriki. Tam gre njihov promet in poslovanje v milijonske vrednosti. To vedo prav dobro tudi razne organizirane bande, ki se živijo izključno s plenjenjem dobro založenih blagajn. Te dni so si privoščili newyorški razbojniki tako slaščico. Dva oborožena tipa sta vdrla v urad mlekarske firme ter v prisotnotsi 200 nameščencev odnesla 15.000 dolarjev, nakar sta brez sledu izginila. Zanimivo je bilo najbolj to, da vse najmodernejše priprave proti vlomilcem niso nič pomagala, tako prefrigano sta vlomilca izvršila svoj posel. V blagajniškem prostoru je nameščen avtomat, ki sam od sebe prične streljati križem kražem po dvorani, če stopi v njo nepoklicani. To pot ni bilo nobenega streljanja... Vlomilca sta namreč oblekla uniformo tvrdkinih nameščencev, ki dnevno vozita v oklopnem avtu denar v banko in iz nje. Do tresorja sta zato prišla prav lahko, pred blagajno pa sta s svojo prakso sterorizirala celo vrsto uradnikov.

Rusija zopet gladuje

Nekaterim pokrajinam sovjetske Rusije ponovno grozi silno pomanjkanje hrane. Področje Kavkaza, kubansko ozemlje in vzhodna Ukrajina sta najbolj prizadeta. Vse prognoze o izborni letini so se izjalovile. Največ škode je napravilo zlasti v Ukrajini ogromno deževje poslednjih tednov. Vlada bo morala z uvozom velikih količin žita preprečiti glad, ki preti težko prizadetim pokrajinam. V guberniji Krč je baje že 300.000 kolonistov brez kruha. Samo za gladujočo deco ukrajinsko je že dovolila vlada milijon rubljev. Kakor na deželi se pozna pomanjkanje kruha še bolj seveda v mestih, kjer stoje po cele kolone prebivalstva pred živilskimi trgovinami.

Mohamedansko ženstvo

se je silno dvignilo tekom desetih let. Padcu sultanstva in uspehom turških republikancev je sledilo po vsem islamskem svetu silno emancipiranje ženstva. Takorekoč preko noči je nastala prava revolucija v socijalnem položaju muslimanske žene. Poprej so že bili redki primeri, da se je kaka muslimanska žena posvetila znanosti, bilo je nekaj dobrih zdravnic in pisateljic, nihče pa ni smatral za možno, da bi muslimanske žene postale tudi gledališke in filmske igralke. Tisočero verskih in družabnih predsodkov je bilo proti temu. Gledališče v islamskih krajih so bila zasedena s tujimi močmi, marsikje so pa tudi moški igrali ženske uloge. Danes je tudi v gledališki in filmski umetnosti odlično zastopana muslimanska žena. V kratkem obišče evropska mesta, med njimi tudi Dunaj slavna egipčanska gledališka igralka Senab Sidki. Domači igralci nastopajo na egipčanskih odrih šele par let ter imajo velik uspeh in veliko bodočnost.

Puščava Kalahari zibelka človeštva

Geologi, ki izvršujejo sedaj v puščavi Kalahari v Afriki razna raziskovanja, so soglasno prišli do prepričanja, da v puščavi Kalahari niso od postanka človeštva nastale niti najmanjše geologične izpremembe. Nekateri izmed njih so baje našli celo zadostne dokaze, da zibelka človeštva ni Azija, temveč Afrika. Oni opozarjajo zlasti na to, da je morala biti puščava Kalahari nekdaj zelo rodovitna pokrajina z jako ugodnim podnebjem, ki je nudila razvoju človeštva najboljše pogoje. Ekspedicija celo upa, da bo prihodnjo jesen gotovo izsledila kako starodavno domače prebivalstvo, ki mora biti še bolj priprosto, kakor do danes poznani najbolj primitivni narodi in da mora predstavljati najnižjo stopnjo človeškega rodu.

Lastnega sina povozil

V Drohobiču v Galiciji se je dogodil tragičen slučaj. Lastnik premogovnika Olčik je manevriral pred svojo hišo z novim avtomobilom. Pred hišo sta stala njegova žena in sinko. Nenadoma se je avto tako nesrečno preokrenil, da se je zaletel v otroka in ga povozil do smrti. Nesrečnega očeta je dogodek tako pretresel, da je dobil močen živčni napad in so ga morali prepeljati v bolnico.

Cvetje, ki ne ovene

V laboratoriju naravoslovnega muzeja v Solnogradu se je posrečilo prof. Tratzu odkriti postopanje, s katerim se more cvetje, liste, travo in vsako rastlino ohraniti v popolni svežosti, ne da bi se pri tem izpremenila oblika ali barva cvetja. Gre za neke vrste balzamiranja, kar bo vsekakor velike važnosti za cvetličarstvo.

Za kapljo vinca rujnega!

Kakor pri nas, tako imajo tudi na Angleškem abstinentska društva svoje letne skupščine. To ne bi bilo nič zanimivega, ker tudi naše skupščine niso običajno bogve kako interesantne. Omembe vredno pa je predavanje zdravnika dr. Hutchinsona, ki je v imenu večine navzočih zdravnikov letos trdil, da ljudje, ki zmerno uživajo alkohol, ne bolujejo nič bolj kakor abstinenti niti na akutnih niti na kroničnih boleznih. Opozarjal je zborovalce na ugotovitve zdravnika Pearla, ki je delal poskuse na 5000 delavcih in dognal, da imajo oni, ki uživajo alkohol po pameti, mnogo več upanja na dolgo življenje nego vzdržniki. Predavanje je zaključil dr. Hutchinson s pripombo, da je zelo koristno po dnevnem redu privoščiti si malo alkohola, kar da miri živce in pospešuje prebavo. V ostalem pa je tudi veselo razpoloženje, ki nastane v človeku po malem zavžitju alkohola, za obče zdravstveno stanje izredno koristno.

Šestnajstletni soprog

V Bournemontu v Angliji se je vršila te dni zanimiva razprava o tožbi za ločitev zakona. 21letna Gladys Lee, soproga Howarda Lee-a, je zahtevala ločitev zakona z utemeljitvijo, da je šele sedaj zvedela, da njen soprog še ni bil polnoleten, ko sta se poročila. Gospa Lee je bila v bolnici, ko pa se je vrnila domu, je našla stanovanje prazno. Po dolgem iskanju izgubljenega moža je prišla uboga žena k materi njenega moža, ki pa ji je izjavila, da pod nobenim pogojem ne dopusti, da bi se njen sin zopet vrnil k njej. Howard Lee je na sodišču potrdil, da je njegova žena plačala vse stroške za poroko. V devetmesečnem zakonu je mlada dvojica desetkrat izpremenila stanovanje. Kadarkoli se je namreč bližal rok, ko je bilo treba plačati najemnino za stanovanje, sta se zakonca vedno izselila v novo stanovanje. Sodišče je res ugodilo tožbi prevarjene žene mladoletnega soproga in proglasilo ločitev zakona, obenem ju pa tudi obsodilo, da morata plačata gospodarjem vso dolžno najemnino za stanovanja.

Ljubavni roman znamenite plavalke

Znana angleška plavalka Mercedes Gleitze, ki je preplavala Rokavski preliv med Francijo in Anglijo, in je po poklicu tipkarica, se je na zelo romantičen način zaročila in pričakuje sedaj svojega ženina, ki ga ni nikdar videla, da se ž njim poroči. Njen zaročenec je navaden vojak, William Farance, ki služi v neki mali indijski garniziji. Mercedes Gleitze je podala londonskim listom o zgodovini svoje ljubezni sledeče poročilo: »Med številnimi pismi, ki jih dobivam, mi je posebno ugajalo neko pismo iz Indije. Neki vojak mi je ganljivo pisal o svojih čustvih in me vprašal, ali bi ga poročila, čeprav je njegov socijalni položaj zelo nizek. Nekaj časa sem bila v dvomu, ali naj na pismo sploh odgovorim, čez 14 dni pa sem se vendarle odločila. Odgovorila sem mu, da bi ga poročila le pod tem pogojem, ako mi dovoli, da se še nadalje bavim s plavanjem. Polagoma se je razvilo med nama pravo ljubavno dopisovanje. Vsako pismo mojega zaročenca mi je otvorilo nove simpatične poteze njegovega značaja. Tudi njegova slika je popolnoma odgovarjala predstavi, ki sem jo imela od njega. Kakor hitro bova poročena, bom nadaljevala svoje delo, da dobim dovolj sredstev za najino skupno domače ognjišče.«

Prostor žalosti

V Jeruzalemu je ob ostankih starega obzidja, kjer je v biblijski dobi jokal prorok Jeremija, prostor za žalne obrede. Ta prostor je sicer velik, na dan judovske žalosti je pa vsako leto življenju nevarna gneča. Vodstvo ortodoksnih Judov je sedaj pozvalo svoje vernike, naj kupijo sosedne hiše ter jih porušijo, da se bo prostor žalovanja lahko razširil. Vlado so pa prosili, naj lastnikom dotičnih hiš prodajo zapove, če sami kot drugoverci nalašč ne bi hoteli prodati. haben.

Sport

MOLNP — službeno.

Pričetek nedeljskih tekem na igrišču SK Rapid: ISSK Maribor—SK Svoboda točno ob 13.30; SK Rapid—SK Železničar ob 15.30. Službujoči odborniki gg. Breznik, Winterhalter, Kurnik, Ilovar. Prvenstvena tekma mladin ISSK Maribor—SK Svoboda bo ob 10. dopoldne na igrišču ISSK Maribora.

Sodniška sekcija ZNS — službeno.

Nedeljske tekme bodo vodili: naraščaj Maribor—Svoboda g. Breznik, prva moštva Maribor—Svoboda g. Fischer in Rapid—Železničar g. Nemec.

Kazenski odbor LNP posluje.

Ker se dne 15. avgusta niso odzvali pozivu MO za sodelovanje v izbirni tekmi, so bili kaznovani Kovačič (Maribor) in Jurko (Železničar) s 14 dnevno zabrano igranja do 12. oktobra, igralci Štrukelj, Ronjak, Frangeš, Konrad (Železničar), Bröckl, Koschell (Rapid) Koren (Maribor) pa s strogim ukoro

Prvenstvene tekme.

Razen v Mariboru je prvenstveno tekmovanje prvih nogometnih moštev povsod že v najlepšem teku. V Ljubljani se srečajo v nedeljo v boju za točke Hermes—Primorje, Ilirija—Slovan, Grafika-Natakar, v Celju so isti dan prvenstvena tekma SK Atletik—SK Celje, v Zagrebu je kar devet prvenstvenih srečanj iz raznih razredov. V našem mestu se pričnejo v nedeljo prvenstvene tekme junijorskih moštev, medtem ko pričnο prva moštva kampanjo za točke šele 7. oktobra.

Nepričakovan poraz

je doživelo te dni nepremagljivo moštvo J. C. Barcelone. Po svoji uspešni turneji po Južni Afriki so imeli na svojem lastnem igrišču v gosteh J. C. Torino ter bili premagani od Lahov 5:0!

BSK v Bukarešti.

Beogradski SK je sklenil z bukareškim klubom Juventus dvoje prijateljskih tekem, ki se odigrata jutri in v nedeljo v rumunski prestolici.

Teplitzeri zopet doma.

Znani nemški klub v ČSR Teplitzer FK se je v torek povrnil s svoje enomesečne turneje po Balkanu, kjer je žel lepe uspehe. Od 14 tekem jih je odločil v svojo korist 11, eno je remiziral, dve zgubil. Razmerje golov je 66:34 za Teplitzerje.

Bivša telefonistka.

Primarij pregleduje bolnike. Pri nekem križem kražem povezanem revežu se razburi in vzklikne: »Kaj pa je usmiljenka spet tu napravila? Mož je vendar čisto napačno zavezan!« — Pacijent pa odvrne sočutno: »Oprostite, gospod doktor, ona je bila prej na pošti pri telefonu!«

Edgar Wallace:

Žaba z masko

(The Fellowship with the Frog.)

Dick je zapustil Horsham z lahkim srcem in skoraj bi se bil smejal inšpektorju Elku, ki je zapadel v globoko melanholijo v mislih, da se Balderju ne bo dalo napraviti procesa.

30

Lew Brady je sedel ves potrt v Lolinem salonu in manj primerne prikazni v tem lepem prostoru bi se sploh ne dalo misliti. Teden dni stara brada ga je spremenila v odurnega pretepača in umazana stara obleka, ponošeni čevlji in umazana srajca so v zvezi s kocinasto brado spremenili njegovo zunanjost v grdo prikazen.

To si je mislila tudi Lola, ki ga je z gotovo tesnobo ogledovala.

»Z žabami res napravim konec,« je godrnjal Lew. »Žaba sicer plača, res je, da plača. Ali kako dolgo bo to še tako ostalo? Lola, Ti si me spravila v tomlako.« Temno jo je gledal.

»Spravila sem Te v mlako, v kakoršno si sam hotel,« ga je mirno zavrnila. »Večno ne moreš živeti od mojih prihrankov in bil je že skrajni čas, da tudi sam nekaj zaslužiš.«

Nemirno je sedel in nervozno so mu drhteli prsti.

»Balder je v luknji, stari pa mrtev,« je dejal. »In to sta bila dva velika. Ka, se potem še le meni obeta.«

»Kakšna navodila imaš?« ga je vprašala gotovo že desetič ta dan. Zmajal je z glavo.

»Nobeni nevarnosti se ne izpostavljam, Lola. Ne zaupam pa nikomur, še celo Tebi ne.« Iz žepa je potegnil stekleničico ter jo ogledoval proti luči.

»Kaj je to?« je vprašala radovedno.

»Neko sredstvo za uspavanje.«

»Ali spada to tudi k Tvoji nalogi?« Mož je prikimal.

»Ali boš nastopil pod svojim imenom?«

»Ne,« je odvrnil, »ne vprašuj me več, saj vidiš, da nočem ničesar izdati. Izlet bo trajal štirinajst dni in ko bo končan, bo končano tudi z žabami.«

»In mladenič? Ali gre s Teboj?«

»Kaj jaz vem! Nekje se bom z nekim človekom srečal in to je vse.«

Pogledal je na uro ter godrnjaje vstal.

»Zadnjič za štirinajst dni, da sem sedel v poštenem salonu.« Pokimal ji je ter odšel proti vratom. Da ga ne bi kdo opazil, je šel zadaj skozi kuhinjo ter izginil v noč.

Znočilo se je že drugič, ko je dosegel Barnet. Noge so ga bolele, bilo mu je vroče in občutil se je mizerno. Doživel je celo to sramoto, da so ga policisti s sumljivim očmi opazovali ter gonili s pločnikov. Pri vsakem koraku je proklinjal žabo. Ko je zapustil Barnet, je imel še dolgo pot pred seboj in vaška ura je bila enajsto uro, ko je naletel na neko postavo, sedečo ob cesti. V mesečini jo je dobro razločil, čakajočega je pa spoznal šele po glasu.

»Ali ste Vi?« je vprašal ta glas.

»Da, jaz sem. In Ti si Carter, kaj ne?«

»O za Boga,« se je čudil Ray, ko je spoznal glas. »Lew Brady?«

»Molči,« je godrnjal drugi, »jaz sem Phenan in Ti si Carter. Tako je! Sedi še, jaz sem utrujen na smrt.«

»Kaj bo sedaj?« je vprašal Ray, ko sta sedela ob cesti.

»Za vraga, odkod naj jaz to vem!« je zaklical tovariš ves divji ter previdno sezul čevlje, da si obveže žuljave noge.

»Nisem imel niti pojma, da ste to Vi,« je menil Ray.

»Jaz sem pa vedel,« je odvrnil tovariš.

»Zakaj so zapovedali izlet v te lepe kraje, to ve sam Bog.«

Lew si je odpočil za nadaljno pot.

»Tu nekje bo skedenj trgovca iz onele vasi. Mogoče naju bodo pustili tu prenočiti.«

»Zakaj si ne bi vzela sobe?«

»Ne bodi idiot,« mu je padel Lew v besedo. »Kdo ti pa sprejme par potepuhov. Bojijo se uši. Midva sicer vema, da jih nimav, a drugi si mislijo, da sva jih polna. Preostaja nama samo pot potepuhov.«

»Kam? V Nottingham?«

»Ne vem. Če so Ti pisali, da gremo v Nottingham, potem Ti povem, da je to zadnji kraj na svetu, kamor prideva. V žepu nosim zaprto pismo, katero moram odpreti, ko prideva v Baldock.«

Noč sta prebila v skednju, v podrtiji, kjer so prebivale drugače le kokoši in podgane. Ray ni mogel spati ter je neprestano mislil na svojo dobro posteljo v domači hiši. Dovolj čudno, da si ni r. ti enkrat spomnil na svoje razkošno stanovanje. Drugi dan je deževalo in v Baldock sta prispela šele pozno popoldan. Ko sta počivala ob cesti, je Brady odprl pismo in bral:

»Iz Baldocka se pelješ s prvim vlakom v Bath, od tam pa greš po cesti v Gloucester. V vasi Laverstock boš Carterju povedal, da si oženjen z Lolo Bassano. Vodil ga boš v gostilno »Pri rdečem levu« in tam mu boš to razodel tako izzivalno, da bo nastal med Vama prepir. Nikakor pa ne smeš pustiti, da bi se ločila. Skupno morata nadaljevati pot na Ibbley Copse. Tam boš našel planjavo s tremi samotnimi suhimi drevesi. Tam predlagaš počitek ter prekličeš svojo trditev, da je Lola Bassano Tvoja žena. Pri tovarišu se moraš opravičiti. Pri sebi nosiš steklenico žganja, v katero pa mora biti do tedaj že pomešan spalni prašek. Ko bo tovariš zaspal, se vrneš v Gloucester, Hendrey-cesta številka 289, kjer najdeš popolno novo opremo. Tu se obriješ ter odpelješ z vlakom ob dveh v mesto nazaj.«

Lew je ponovno prebral vsako besedo, da bi si vsebino čim globlje vtisnil v spomin. Potem je vžgal pismo z vžigalico ter čakal, da se je spremenilo v pepel.

»Kakšna navodila imaš?« je vprašal Ray.

»Mislim da takšna kakor Ti. Kaj si napravil s pismom?«

»Tudi sežgal,« je odvrnil Ray. »Ali veš, kam greva sedaj?«

»Po cesti proti Cloucestru. To se pravi, samo nekaj časa, ker do Batha se lahko voziva z železnico.«

»Hvala Bogu,« je vzkliknil Ray, »ne verjamem, da bi lahko napravil še nekaj korakov.«

Zvečer ob sedmih sta se na kolodvoru v Bathu izkrcala dva potepuha iz vagona tretjega razreda. Mlajši, ki je šepal, je sedel na klop perona.

»Pojdi, tu ne moreva ostati,« je dejal njegov tovariš čemerno. »V mesto morava, da dobiva posteljo, pa če bi to bilo tudi v kaki baraki.«

»Počakaj še malo,« je prosil mlajši. »Krč me je prijel v nogo. Še prestopiti ne morem.«

Ob istem času je prispel tudi londonski vlak in potniki so hiteli proti izhodu. Ray je gledal z zavistjo za njimi. Vsi imajo dom, čiste in udobne postelje za počitek. Misel na to mu je povzročala bolečine.

Naenkrat mu je pa pogled obstal na postavi sredi množice — na visokem, starem možu. Ray se je zdrznil.

Bil je njegov oče.

— — — — — — — — — — — — — —

John Bennet je korakal preko perona in slučajno je s svojim pogledom ošinil tudi oba umazana potepuha na klopi. Še sanjalo se mu ni, da je eden od teh dveh njegov sin, za kojega bodočnost je ravno koval načrte.

Šel je v mesto, poiskal krčmo, kjer je pustil svojo krošnjo s fotografičnimi aparati, oprtil težko breme ter se podal zopet na pot.

Policist, ki je stal ob cesti, ga je nezaupljivo pogledal in malo je manjkalo, da ga ni ustavil.

Moč sivolasega moža je vzbujala pozornost.

Enakomernih korakov je prišel na vrh griča ter nadaljeval pot po beli cesti, ob kateri so se razprostirali somersetski travniki in pašniki. Na nebu je bilo le nekaj malih, belih oblakov.

Ko je tako potoval, mu je bilo lahko pri srcu. Vse, kar je bilo lepega in srečnega v njegovem življenju, mu je prihajalo na misel. Največ je mislil na Elo, zraven pa nehote tudi na Dicka Gordona — in ta misel ga je tudi bolela. Zatekel se je zopet k spominu na časopisne kritike zadnjih filmov.

Brzo je korakal. Slišal je praviti, da so v tem kraju jazbeci. Celo v vlaku so o tem govorili in neki sopotnik je zatrjeval, da je tu pravi raj za ljubitelje narave. Iz razgovorov je dobil Bennet točen opis kraja ter si je to tudi zaznamoval na svojem ročnem zemljevidu. Ko je prišel do malega gozdiča ob cesti, je bil prepričan, da je dosegel svoj cilj.

(Dalje prihodnjič.)

Sokolstvo

Razpored telovadnih ur oddelkov Sokolskega društva v Mariboru.

1818

Oddelek	Telovadnica v	Telovadni dnevi	Ure	Vaditelj
Člani	Krekova ul.	Pondeljek, petek	20—22	Dekleva Janko
Člani starejši	Koroščeva ul.	Sreda, petek	18·30—20·30	Hvalenc Joško
Članice	Krekova ul.	Torek, četrtek	18·30—20	Nabergoj Stana
Članice starejše	Zrinjskega trg	Torek, petek	19—20	Lavrenčič Ivan
Moški naraščaj od 14—16 leta	Krekova ul.	Sreda, sobota	18·30—20	Lapajne Stanko
Moški naraščaj od 16—18 leta	„	Pondeljek, petek	18·30—20	Mačus Franjo
Moški naraščaj obrtni	„	Torek, četrtek	20—22	Venuti Vladimir
Ženski naraščaj od 14—16 leta	„	„ „	17—18·30	Dekleva Janko
Ženski naraščaj od 16—18 leta	„	Pondeljek, petek	17—18·30	Mačus Franjo
Moška deca	„	Sreda, sobota	17—18·30	Arnuš Otmar
Moška deca v Magdaleni	Ruška cesta	Torek, petek	16—17	Kaučič Franc
Ženska deca	Krekova ul.	Sobota	15—17	Pipan Mira
Najmanjša moška in ženska deca	„	Sreda, sobota	14—15	Ziher Nada

Urnik stopi v veljavo 26. t. m. Vpis telovadcev in telovadk se vrši pri vaditeljih oddelkov ob vsaki telovadni uri. Urnik za žensko deco v Magdalenskem predmestju izide v prihodnjih dneh.

Naznanilo!

Naznanjam tem potom cenj. odjemalcem, da sem radi popravljanja Koroške ceste svojo tržnico prestavil na novi **Glavni trg,** na vogalu Gosposke ulice.

Z velespoštovanjem

1828 **L. in V. Pirš,** mesarija.

Tvornica ŠTAMPILJK T. SOKLIČ MARIBOR

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5·—

Ženitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10·—

Kavarna Park

sprejme abonente na dobro domačo hrano. 1825

Vse vrste moških in ženskih

modnih nogavic od 5 Din naprej, samo pri J. Trpinu, Glavni trg, Maribor.

Triko svilo

140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu, Glavni trg 17. Maribor. XIII

Sobo- in črkoslikanje

izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Volneni delen

dobite od 16 Din naprej samo pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg 17.

Odda se

lepa solnčna soba s posebnim vhodom v bližini parka, mlademu solidnemu gospodu ali dijaku višjih razredov. Naslov pove uprava lista. 1829

Električne inštalacije

popravila, svetilke, likalnike, motorje, aparate, elektro blago po konkurenčni ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ulica 16. XX.

SOLSKE KNJIGE

ZA VSE SREDNJE, MEŠČANSKE IN OSNOVNE ŠOLE TER ŠOL. POTREBSCINE DOBITE

V KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE MARIBOR, ALEKSANDROVA C. 13

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.